

{hetvenhét}

He7ven ho7

Sárkányölő
Bende

ingyenes pdf részlet a Delta Vision Könyvkiadó teljes, javított változata
Raoul Renier novellájának teljes, javított változata
antológiájából

Raoul Renier: Sárkányölő Bende

pdf kivonat a 77 {hetvenhét} c. könyvből

I. kiadás

a nyomtatásban megjelent változat javítása

© Delta Vision Kft., 2006

© Kornya Zsolt: *Sárkányölő Bende*

Szerkesztette: Kleinheincz Csilla és Járdán Csaba

Korrektúra: Vértessy Tamás

Borítógrafika: Sánta Kira

Borítótípusgráfia és dtp: Csigás Gábor

Kiadja a Delta Vision Kft.

Minden jog fenntartva

Delta Vision Kft.

Budapest 1094 Ferenc krt. 27.

Telefon: 36 (1) 216-7053

Telefon/fax: 36 (1) 216-7054

www.deltavision.hu

Kedves olvasók!

Sajnos, nem létezik tökéletes mű, és sajnos nem létezik tökéletes termék sem – hogy az áhított tökélyt nem sikerült még annyira sem megközelítenünk, mint szeretnénk volna, a mi hibánk, amelyért elnézést kérünk. A 77 {hetvenhét} novelláskötet *Sárkányölő Bende* című novellájából egy korábbi változat került bele a kötetbe, amelyet utóbb a szerző, Raoul Renier kibővített, ám egy gép elfüstölése, majd az ezt követő kavarodásból eredő figyelmetlenség következtében még a régebbi verziót használtuk fel.

Reméljük, hogy a teljes novella hozzáférhetővé tételével enyhíteni tudjuk a csalódottságot. Fogadjátok bocsánatkérésünket és a teljes, javított novellát!

A szerkesztők

az ördög
sosem alszik,
avagy:

kiadói
javítás

Raoul Renier

Sárkányölő Bende

Történetünk hőse, akit Bendének hívtak, királyfi volt, méghozzá három fivér közül a legkisebb. Ilyeténformán szinte kínálkozott számára hivatásul a sárkányölés. Az igazat megvallva nem is nagyon volt más választása.

Hazája, ahol született és nevelkedett, nem tartozott a különösképpen ismert vagy nevezetes országok közé.

A legtöbb regös nem is hallott róla, akik pedig mégis, azok lenéző borzadállyal emlegették. Kerekföldén – mondották – jóízűeket lehet enni, mert a szakácsmesterséghez, ahhoz kétségkívül értenek; továbbá, ha már itt tartunk, elég finom a dohányuk is. Ettől eltekintve azonban valamirevaló mesemondónak semmi keresnivalója arrafelé. A polgárok szerény, de tisztos jómódban élnek, pirosposztság képük majd' kicsattan az egészségtől, s földhözragadtságukkal csak a fukarságuk vetekszik. Szabadidejüket evéssel és pipázással töltik, közben farsztóan unalmas adomákkal traktálják egymást, asszonyaik és lányaik pedig, bár a maguk tenyeres-talpas módján nincsenek híjával minden vonzerőnek, rögeszmésen erényesek. Könyvet utoljára kilenc éve adtak el az országban, az is breviárium volt. Egy szó mint száz, akinek

kedves az ihlete, ne tévedjen arra, mert a végén még bele talál fúlni az unalomba.

A kerekföldi nemesség persze más lapra tartozott. Őket vajmi kevés kötelék fűzte a szorgos gazdanéphez, már tudniillik a lelkiismeretesen beszolgáltatott adókon kívül. Inkább külhoni osztályos társaikra hajaztak, vagyis hiú, öntelt, faragatlan fickók voltak, mértéktelenül büszkék bőkezűségükre és hadi érdemeikre. Másutt, például a havasi manókkal háborúzó Kordovániában vagy a szakadatlan trónviszályokban vergődő Csalafisztánban, ez elég meggyőzően hatott; itt azonban némileg aláasta a hitelét, hogy Kerekfölde emberemlékezet óta békességben élt, és a jámbor XII. Bunda király hosszúra nyúlt uralkodását semmi nem zavarta, az egyre jobban elhatalmasodó aggkori elbuzuláson kívül. (Nem mintha az alattvalók közül ezt bárki észrevette volna.)

Ami a bőkezűséget illeti, ez kimondottan tetszett volna a regösöknek, sajnos azonban határt szabtak neki az ország méretei. Kerekföldét a legnagyobb jóindulattal sem lehetett birodalomnak nevezni, bár az álnok rágalom volt, hogy ha valakinek kedve szottyan megmászni a főváros közelében emelkedő Mándrucot, a csúcsáról minden irányban átláthat a szomszédba. Ehhez sasszem kellett, és sugárzóan derült idő. És azok a rossznyelvek is tódítottak a dolgon, akik kajánul lekicsinyelték a Mándrucot: kifejezetten magas hegynek számított a többi folyami hordalék-kúp között.

Nagyságához képest az ország nem volt szegény, tisztes jövedelmet húzott a sör és a pipadohány kiviteléből. A sörfőzdeket azonban egy réges-régi privilégium értelmében mind az egyház működtette, a dohányra kivetett adóhoz pedig százhusz év óta egyetlen király se mert hozzányúlni, a derék XII. Bundát kivéve, aki trónra lépésének ötvenedik jubileuma alkalmából felére csökkentette.

Ezzel vitathatatlanul ő lett a legnépszerűbb uralkodó Kerekföldre történelmében, ám az udvar anyagi helyzete kissé megsínylette az aktust. A palotaőrség egy részét el kellett bocsátani, és szigorú megszorító rendszabályokat vezettek be a ló- és kelmevásárlások vonatkozásában. A hangadó polgárok csak helyeselni tudták a király takarékoskodását. E téren ők maguk mutattak neki példát, amikor dohányföldjeiket Kordovániából beszerzett manó rabszolgákkal műveltették meg, akiknek nem kellett napszámot fizetni, eltartásuk pedig alig került valamibe. A helybéli szegényeknek ez nem annyira nyerte el a tetszését, ők azonban nem számítottak, részint mivel a kutya se figyelt oda rájuk, részint pedig azért, mert aki csak tehette közülük, potom pénzért eladta földecskéjét a módos gazdáknak, és kíváncsiorolt külhonba megélhetést keresni.

Kerekföldre tehát békés, nyugodt, barátságos hely volt, az idilli jólét elégedett szigetcskéje a kevésbé józan gondolkodású szomszédok gyűrűjében. A körülményeket tekintve mégis úgy tűnik, a jólelkű XII. Bunda kissé felelőtlenül viselkedett, amikor tüzesebb és bohóbb ifjúságában nem kevesebb mint nyolc utódot nemzett megboldogult hitvesével, akik közül hat meg is érte a felnőttkort: három fiú és három leány. A dolgos, megfontolt polgárok összetartó közössége egyszerűen túl kicsiny volt hozzá, hogy elbírja egy ilyen népes dinasztia terhét. Amit nem is mulasztottak el szóvá tenni a fogadóknak, komótos pipázgatás mellett; merő jóindulatból persze, kupájukat az öreg király egészségére ürítve.

A legidősebb királyfit Sanda hercegnek hívták, és bár nem örvendett éppenséggel közszeretetnek, utálni sem utálták. Mindennemű képesség hiányzott belőle, hogy szenvedélyes érzelmeket ébresszen másokban, vagy ami azt illeti, önmagában. Szikár, sótlan, savanyú férfiú volt, túl a negyvenen is megrögzött agglegény, s derűlátóbb

méltatói gyakran fölemlegették, milyen kiváló vámtisztviselő vészett el benne. Igen jól bánt a számokkal meg a kalkulusokkal, a személyes kisugárzás hiányát konok hangyaszorgalommal pótolta. Valójában nagyszerűen illett volna a sörözgető kerekföldi gazdák közé, ha némi joviális életörömmel is meg van áldva; ezt a tulajdonságot azonban, amellyel ifjúkorában még rendelkezett, teljesen kiölte belőle a biztos tudat, hogy atyja elhunyt után neki kell majd átvennie az ország kormányzását.

Nem mintha ki akart volna térni a felelősség elől, épp ellenkezőleg: azzal a rezignált belenyugvással fogadta, ami csak az igazán nagy államférfiak sajátja. A jubileumi adócsökkentés után haladéktalanul jeles orvosdoktorokat fogadott XII. Bunda mellé, egyenest a tudományáról híres Csalafisztánból, akik járatosak lévén az udvari életben, nyomban azt a szakvéleményt terjesztették elő, hogy az öreg király egészségére szerfölött ártalmas, ha bármiféle módon megerőlteti magát, például fölkel a betegágyából. Szolgálataikért cserébe busás honoráriumot kaptak, melyet Sanda herceg olyképpen teremtett elő, hogy habozás nélkül elcsapta atyja régi bizalmasait, különös tekintettel a magánlakosztályába bejáratos kamarásokra. Azóta ő tartotta kézben az államügyeket, ám oly körületekintő tapintattal, hogy ez úgyszólván senkinek nem szúrt szemet.

A kevés számú kivétel közé tartozott a kerekföldi egyház, amelynek régi túske volt az oldalában, hogy noha sörfőzdek belföldön teljes adómentességet élveztek, az országhatáron nekik is ugyanúgy meg kellett fizetniük a vámot minden hordó után, mint bárki másnak. Sikerült is kieszközölniük az agg uralkodótól e méltánytalan intézkedés eltörlését; Sanda herceg azonban, ez egyszer kikökenve mogorva egykedvűségéből, apró cafatokra szaggatta a pecsétes diplomát, mielőtt nyilvánosan kihirdethették

volna. Ez bizony igen csúf esete volt a zsarnoki önkénynek, meg is mérgezte az udvar viszonyát a püspöki karral. A trónörökös mentiségére szolgáljon, hogy törvényes eszközökkel semmiképpen nem tudta volna megakadályozni a diploma kiállítását; elvégre az idősebbik öccsét mégsem tilthatta el betegeskedő apjuk látogatásától.

Sonka herceg már zsenge ifjúkorában kitűnt kitartó igyekezetével, amely bármifajta munkára emlékeztető tevékenység kerülésére irányult. Képességeit inkább az asztali örömök és a fényűző öltözködés terén bontakoztatta ki. Miután férfitvá cseperedett, ez kiegészült a gyengéd érzelmekkel, sajnos azonban a saját neme iránt. Hajlamait csak tessék-lássék titkolta, mindenki tudott róluk az udvarban, ám a belátó XII. Bundát nem aggasztotta a dolog.

– Hadd szórakozzon az apródokkal, legalább nem csinál fattyakat – mondogatta. – Minden királyi nemzedékben van egy csodabogár. Az én húgom például, Isten nyugosztalja szegényt, pókokat gyűjtött; az egyik unoka-nagybátyám pedig jövendőt olvasott a csillagokból.

Csakhogya Sonka herceg nem a lányos képű ifjakhoz vonzódott, hanem a harcias külsejű, viharvert férfiakhoz – márpedig ebben az emberfajtában Kerekföldre nem bővelkedett. Több kínos incidensre került sor a palotaőrök szállításán és az átutazó zsoldosok látogatta fogadóknak; végül alig sikerült elkenni a botrányt, amikor a kordován nagykövet kidobta a királyfit a rezidenciája ablakán. XII. Bunda továbbra is elnézőnek mutatkozott, a királyné azonban levonta a kézenfekvő következtetést, és szelíd erőszakkal az egyházi pálya felé terelte berzenkedő fiát.

Mélyenszántó teológiai műveltségre Sonka sohasem tett szert, ám általános meglepetésre kiváló papnak bizonyult. Fivéreivel ellentétben belőle nem hiányzott a személyes vonzerő, a szemináriumban pedig, bármennyire kivételtek vele, elsajátította a diszkrécia fontos művészetét.

Értett hozzá, hogyan kápráztassa el megjelenésével a hívek gyülekezetét, ráadásul ragyogó tehetségű szónok volt: az édesanyjuk fölött tartott halotti beszédével még a bátyját is sikerült könnyekre fakasztania. Csak részben köszönhette a származásának, hogy a felszentelésétől számított harmadik esztendőben megkapta a püspöki süveget, további két év múlva pedig mándrucvári érsekké lépett elő. Ez egyben azt jelentette, hogy visszanyerte a szívének oly kedves hercegi címet is, mely mint az ország prímását, most ismét megillette őt.

Igaz, a kebelében felébredő elhivatottság némi érték-váltással járt: kezdte az egyház érdekeit a családé elé helyezni. A jámbor Bunda király, aki hitvese elhunyt után rohamos iramban süllyedt a szenilitásba, nem háborgott emiatt, még örült is neki, hogy másodszülöttje végre megtalálta helyét a világban. Annál inkább nehezményezte a dolgot a másik két testvér: Sanda a maga szótlan-savanyú módján, Bende viszont szokása szerint harsányan és leplezetlenül.

A három királyfi közül Bende volt az egyetlen, akibe szorult némi vitézi virtus. Legalábbis ő szilárdan meg volt győződve erről, és mivel senki sem mondott ellent neki, idővel tényként ment át a köztudatba. Valóban szorgosan képezte magát a fegyverfogásban, imádta a vadászatot meg a haditornát, és karddal való felövezése óta egyszer sem maradt alul a páston. Még Kerekfölde leghíresebb bajvívóját is legyőzte párviadalban; más kérdés, hogy miután nyilvános kihívást intézett hozzá, az illetőt fejvadászokkal kellett hazahozatni Csalafisztánból, olyan messzire szökött féltében, hogy véletlenül még kárt találna tenni benne. Vitathatatlan volt az is, hogy a királyfiak közül egyedül Bendét ütötték lovaggá – éppen a fönt említett bajvívó látványos vereségét követően. Sonka prímás papi jogállása ezt teljességgel kizárta, ami pedig Sanda

herceget illeti, ő sohasem ringatta magát ábrándokba harci képességei vonatkozásában.

Így történt, hogy Bende királyfinak még az országhatárokon túl is híre kelt, mint Kerekföldre legelső lovagjának. (Nem mintha ez különösebben nagy rangot jelentett volna – például – a kordován nemesurak körében.) A helyi lakosság többé-kevésbé egyet is értett ezzel, amennyiben a „lovag” fogalmát a „garázda tuskó” megfelelőjének tekintjük. Mindenkinek az idegeire ment a hangoskodásával meg a kardcsörtetésével, udvaroncoknak és egyszerű polgároknak egyaránt. Sonka bátyjához hasonlóan imádott beszélni, ám vele ellentétben egyáltalán nem értett hozzá. Egyetlen érdemleges témát ismert: saját magát. Ha egyszer belefogott az öndicsőítésbe, vége-hossza nem volt a szóáradatnak, míg a legtürelmesebb hallgatóságon is erőt nem vett a zsibbadás.

Vitézi híre legékesebb bizonyosságának Bende azt tartotta, hogy még az országba látogató külhoni lovagokat is rendre legyőzte a tornákon, pedig róluk igazán senki sem feltételezhette, hogy szándékosan verették meg vele magukat, hercegi rangjára való tekintettel. Ámbátor egy Hatökry nevű kordován egyszer alaposan megizzasztotta; ennek a párviadalnak a történetét különös előszeretettel adta elő a társaságban, minden csapást és hárítást részletesen ecsetelve. Hatökry persze azért jött az országba, hogy megpályázza a palotaőrség kapitányi posztját, és az emlékezetes tusa után Bende szívvel-lélekkel támogatta. Nem rajta múlt, hogy mégsem járt sikerrel; Sanda herceg tudniillik tájékozódott kicsit, miáltal a jeles bajnokról kiderült, hogy Kordovániában elfogatóparancs van érvényben ellene, gyávaság és a határgárdából való dezertálás miatt. A trónörökös különösebben nem lepte meg a dolog, ugyanis öccsével ellentétben tisztában volt vele, hogy a kerekföldi hadijátékok mindenütt élcelődés tárgyai.

Valamirevaló lovag nem nevez rájuk, nehogy nevetségessé tegye magát.

Bende királyfi tényleges harci tapasztalatai az átutazó kereskedők és zarándokok zaklatására szorítkoztak: védőkíséret címén csatlakozott hozzájuk az ivócimboráival, majd addig kötekedett velük, míg sikerült parázs verekedést kirobbantania. E sajátos szórakozásával, melyet ő az ország szolgálatának nevezett, szünni nem akaró főfájást okozott mindkét bátyjának. Ha felelősségre vonták, természetesen felháborodottan tiltakozott, hiszen ő csak edzésben tartotta a hadinépet, amiért köszönetet érdemelne, nem megrovást

– Egy jó kis háború, az kéne ennek a királyságnak! – hajtogatta. – Teljesen eltunyultunk már a nagy semmittevésben.

Utóbbi kijelentésével mind Sanda, mind Sonka tökéletesen egyetértett, éppen ezért tartották igen nagy szerencsének, hogy pillanatnyilag az összes szomszédjuk el van foglalva a saját bajaival, és egyikük sem ér rá Kerekföldre meghódítására. A maguk részéről tevékenyen hozzá is járultak ehhez, ki-ki tehetségéhez mérten. Sanda herceg például sört szállított a havasi manóknak, amit azok harci ajzószerként fogyasztottak, cserébe pedig időnként küldtek egy-egy kegyvesztett klánt rabszolgának. A kordovánok előtt eszébe sem jutott titkolni ezeket az ügyleteket, sőt – büszkén hangoztatta, milyen fortélyos módon apasztja ellenségük haderejét. Sonka primás a csalafisztáni trónviszályokat figyelte árgus szemmel, és ha valamelyik fél már-már győzelemre állt, tüstént megátalkodott eretneknek kiáltotta ki, egyházi átokkal sújtotta és szent háborút hirdetett ellene. A hatás általában nem maradt el, mivel a csalafik alig egy nemzedékkel korábban tértek meg az igaz hitre, s közmondásos gyanakvásuk dacára tisztelték a hozzájuk legközelebb székelő egyházfejedelem ítéletét.

Bende herceg kiszámíthatatlan magánakciói gyakran fenyegették ezt a kényes egyensúlyt. A kordován határgárdában érthető felzúdulást keltett, amikor egy dohányszállító flotta teljes rakományát elkobozta a megbízottjaiktól azon a címen, hogy pimaszkodtak vele; és Csalafisztánban sem fogadta örömujjongás a hírt, hogy megpálcázott egy búcsújáró karavánt, amiért rossz kiejtéssel énekeltek a zarándokok számára előírt bűnbocsánati zsoltárokat. Mindkét nagykövet tiltakozást jelentett be, és Sanda herceg csak azzal tudott védekezni, hogy öccse semmiféle hivatali méltóságot nem visel, kizárólag a saját szakállára cselekedett. A háborús veszélytől még messze jártak, ez azonban egyik fivért sem nyugtatta meg. Ahhoz ugyanis nem kellett hadüzenet, hogy valamelyik kordován báró vagy csalafi sejk összekürtölje a csatlósait, és hirtelen felindulásból elégtételt vegyen a sérelmekért. Szintén szigorúan magánemberként, persze.

– Hadd jöjjenek; én majd ellátom a bajukat! – horkant föl villámló tekintettel Bende királyfi, mikor óvatosan felhívták figyelmét a veszedelemre.

És tüstént nekilátott vázolni elképzelését, hogyan lehetne kihasítani a szomszédos országokból egy kisebb tartományt, ahol megalapíthatná az őt vitézi erényei alapján joggal megillető nagyhercegséget.

– Ha mindjárt az elején keményen odacsapunk nekik, nem lesz merszük visszavágni! Lekötik őket a kicsinyes torzsalkodásaik – magyarázta.

Sanda és Sonka tőlük merőben szokatlan egyetértéssel néztek össze.

– És kegyelmed szerint, kedves öcsémuram, melyiküket támadjuk meg először? – kérdezte Sanda. – Kordovániát vagy Csalafisztánt?

– Mindkettőt egyszerre! – ütött az asztalra Bende. – Ettől majd inukba száll a bátorságuk!

Az idősebb fivérek sűrű pislogásba fogtak.

– Feltételezem, szeretve tisztelt rokon – csücsörítette az ajkát Sonka –, hogy ez nemdebár csak az első lépés lenne?

– Bátyámuram olvas a gondolataimban! – vigyorodott el Bende. – Ha kezembe kapom a sereget, két éven belül miénk egész Csalafisztán! Ők a gyengébbek, rajtuk kell kezdeni.

A sereg emlegetésekor feltehetőleg a palotaórságra célzott, amelyet húsz rosszul fizetett és lerongyolódott zsoldos alkotott, többségükben a szomszédos háborúk katonaszökevényei. Egy iszákos vén kalóz vezette őket, akinek a hajója elsüllyedt a Kaporszakállú-zátonyon, és nem volt hová mennie. A duhajabb kedvű ivócimborák bevonásával ezt a létszámot bízvást meg lehetett kétszerezni; számításba jöhettek továbbá a megyebiztosok, akik furkósbottal és parittyával felügyelték a dohányföldeken dolgozó rabszolgákat.

– Kordovánia keményebb dió, talán öt évbe is beletelik, míg elfoglaljuk – folytatta Bende lovag. – Utána jöhetnek a manók.

– Nagyratörő terv, méltó egy nagyratörő szellemhez – bólogatott Sonka primás elismerően.

– És arra gondolt már öcsémuram, milyen kormányzatot fogunk bevezetni a hódításainkban? – érdeklődött Sanda herceg.

A legkisebb királyfi vigyora még szélesebbre húzódott.

– Tudom én, hogy nagybecsű fivéreim bárdolatlan katonáembernek tartanak, aki csak a harcmezőn érzi otthon magát, a kardcsengés meg a kopjaropogás közepette – tette szívére a kezét tüntető szerénységgel. – Ezúttal azonban csalatkozniuk kell, mert én bizony meghánytam-vettem magamban ezt a dolgot is!

– Mi sem áll tőlünk távolabb, mint kételkedni öcsém-urunk megfontoltságában! – tiltakozott méltatlankodva Sonka primás.

– Alig várjuk már, hogy minket is beavasson, mivégre gyümölcsöztek hosszas elmélkedései – fűzte hozzá Sanda herceg.

Bende sugárzó képpel kihúzta magát; élvezte, hogy a figyelem középpontjába került. Korát tekintve ő volt a legkisebb a királyfiak közül, egyébként azonban daliás természetével a keszeg Sanda és a kövér Sonka fölé magasodott. Fivérei kissé feszengve hunyorítottak föl rá.

– Jómagam megelégednék a nagyhercegséggel – jelentette be öntudatosan. – Mint győztes hadvezérnek, talán többre volna jussom; ám úgy ildomos, hogy világi vágyainkat jámbor alázattal fékezzük.

A másik két királyfi buzgó bólogatással méltányolta megható önzetlenségét.

– Gondolnunk kell azonban rá, hogy szeretett atyánk, jóllehet egyelőre kitűnő egészségnek örvend, nem halhatatlan – fordult szigorú képpel Sanda herceghez, lapátnyi markát a vállára ejtve. – Ha majd az ő erényes élete beteljesedik, leghelyesebb lesz, drága bátyámuram, ha császárrá koronáztatod magad.

Sanda herceg szemlátomást megrendült a testvéri jótanács súlyától, bár ebben a vállára zuhintott kéznek is lehetett némi szerepe.

– Császárrá... valóban... – motyogta ugráló ádámcsutkával, amint kissé összeszedte magát. – Igazságod vagy, vitéz öcsém, Kerekföldének már tényleg csak egy császár hiányzik...

– Ami téged illet, ifjabbik bátyámuram – vetette tekintetét Bende a mándrucvári érsekre –, aligha meg nem fordult a fejedben, milyen tűrhetetlen állapot, hogy a pátriárkai trónus immáron harmadfél száz esztendeje üresen

árválkodik. Ugyan ki lehetne náladnál méltóbb az elfogalására, egyesítvén ezzel az anyaszentegyházat?

Sonka primás hájas ábrázatát áldozatkész mosoly szellemítette át.

– Szolgálni hívtam – nyilatkoztatta ki ünnepélyes fennkölességgel. – Ha az Úr úgy látja jónak, hogy erőimet meghaladó terhet ró a vállamra, megkísérlem méltósággal viselni!

Sanda herceg annak a diplomatának a hirtelen riadalmával pillantott rá, aki egy kényes államközi tárgyalás kellős közepén veszíti el kulcsfontosságú szövetségét.

– Természetesen tekintettel kell lennünk új alattvalóink érzékenységre! – emelte föl Bende intő mozdulattal a mutatóujját. – Tapintatlan elhamarkodottság volna részünkről, ha közvetlen függésbe vonnánk őket. Szerencsére azonban e téren bizvást számíthatunk sógor uraimékra.

Történetünk e pontján érdemes közbevetni, hogy XII. Bunda király leányait, összhangban a kerekföldi politika egyensúlyteremtő hagyományaival, a szomszédos nagyhatalmak előkelő nemesuraival házásították össze. Sende hercegnő egy harciasságáról híres kordován határbarónak nyújtotta kezét, míg Dundi hercegnőt az egyik legtekintélyesebb csalafi trónkövetelő vezette oltár elé. A legkisebb királylány, Bamba hercegnő, némi fejtörést okozott bátyjainak a létszámfölttiségeivel – elvégre egy manó törzsfőhöz vagy egy déltengeri kalózvezérhez mégsem adhatták feleségül. Végül ő maga oldotta meg a problémát, amikor tizenhét évesen fiút szült egy délceg udvari parádés kocsiától, alkalmat nyújtva ezzel Sonka primásnak, hogy feltűnés nélkül elrekkentse egy félre-eső apácázárdában.

– Úgy véli öcsémurunk, hogy Patakvéry báró hajlandó volna...? – kérdezte Sanda herceg homlokráncolva.

– Nem is beszélve Törömrúzom sejkéről...? – tódította Sonka prímás.

– Kétség sem fér hozzá! – jelentette ki Bende királyfi magabiztosan. – Mindketten nagy megtiszteltetésnek fogják érezni, hogy olyan történelmi személyiségeket szolgálhatnak, mint mi. Gondoljanak csak bele bátyámuaimék: hiszen nemcsak a császárral és a pátriárkával lesznek sógor-ságban, hanem a világ legelső lovagjával is! Valamirevaló nemesúr nem hajít el magától egy ilyen lehetőséget. – Busa szemöldöke ráncba szaladt. – Előbb persze csak helytartók lennének; ám idővel, ha méltónak bizonyulnak rá, akár királyi címmel is jutalmazhatjuk őket!

Ehelyt talán nem fölösleges megjegyezni, hogy Patakvéry báró puhánynak ócsárolt minden királyt, a maga karddal szerzett határtartományát többre tartva bármi koronánál; Törömrúzom sejk pedig saját felfogása szerint már boldogult atyja karóba húzása óta Csalafisztán királya volt, a többi trónigénylőt bitorlónak tekintve.

– El kell ismernem, hogy szeretve becsült öcsém terve bámulatosan éleslátó! – mondta Sanda herceg, miközben támogatást keresve sandított Sonka prímásra.

– De mérlegelte-e már kegyelmed, micsoda méltatlan fáradozások járnak vele? – vágott gondterhelt képet a mándrucvári érsek.

Bende királyfi, kikököntve nagy lélegzetű mondókájából, szemlátomást zavarba jött.

– Méltatlan fáradozások...? – pislogott értetlenül a fivéreire.

– Nos, amit öcsémuram élénk adott, az nagyrészen politika – mutatott rá Sonka prímás. – Instanciázás, tárgyalások, egyezkedések... Csupa unalmas dolog, ami megalkasztja a lovagi virtust.

– De én úgy gondoltam, hogy majd a harc mezején... – tiltakozott Bende.

– Ah, a kürtök rivalgása, a páncélcsőrgés, a patadobogás! – érzékenyült el Sanda herceg. – Milyen szép is a harci dicsőség... Kár, hogy nem személyre szól.

– Nem személyre...?

– Ugyan már, drága rokon, lássa be: a csatákban ott lesz az összes többi kerekföldi hős is! Válogatott daliák mind egy szálig, jóllehet kegyelmed kétségkívül kimagaslik közülük. Bárminő haditetteket visz végbe, a dicsőségen osztania kell velük.

– Az egyéni teljesítmény! Az öregbíti igazán a vitézi hírnevet! – vette át a szót Sonka primás, zafírköves pász-torgyűrűjét simogatva. – Gondoljon csak öcsémuram a régi regék lovagjaira, akik szent ereklyéket kutattak fel, és pogány királyokat térítettek az Üdvözítő hitére, miután párviadalban legyőzték őket!

– Továbbá óriásokkal és oroszlánokkal tusáztak, elhódítván tőlük a tanyájukon felhalmozott kincseket! – kontrázott rá Sanda herceg. – Nem is beszélve a bajba jutott hölgyekről, akik nem haboztak szabadítójukat bőkezű kegyekkel jutalmazni!

Mély, aggodalmas ráncok szántották fel Bende lovag homlokát.

– De hát a háború, az azért mégiscsak... – makacskodott volna félszívvel; ám trónörökös bátyja a szavába vágott.

– A háború, az sokféle lankasztó előkészületet igényel. Toborzás, fegyverkezés, az utánpótlás megszervezése... Miket is fecsegek itt össze, hiszen ezt öcsémurunk tudja közülünk a legjobban, nagyhírű seregvezér lévén!

– Nem kegyelmednek való feladatok ezek, tőzsérekkel meg lócsiszárokkal piszmogni; ugyan mióta alacsonyodik idáig egy lovag? – helyeselt Sonka primás. – Az ilyesmi undok aprómunkát bízvást ránk hagyhatja, mi majd annak rendje-módja szerint a végére járunk.

– Addig pedig öcsémurunk levághat egy-két emberevő óriást, ország-világ előtt bizonyítva vitézi virtusát! – tette hozzá Sanda herceg.

A legkisebb királyfi boldogtalan képet vágott.

– Hiszen megcselekedtem volna én már rég, ha mődomban áll! – sóhajtott. – Fájdalom, Kerekföldén egy fia óriás nem sok, annyit sem találtam! Bizony, kutyának való, gyalázatos időket él ez az ország, hogy sem gonosz varázslók, sem tengeri szörnyek nem sanyargatják, de még csak egy kóbor sárkány se tévedt erre évtizedek óta!...

A sárkány szóra Sanda herceg és Sonka primás tekintete értőn összevillant.

– Ha már az előbb említésbe jött Patakvéry sógor, neki épp mostanság akadt ilyen természetű gondja – mondta Sanda.

– Szende húgomasszony írta a legutóbbi levelében, hogy a férje birtokán egy sárkány ütött tanyát, kegyetlenül zsarnokoskodva a jobbágynak – tette hozzá Sonka.

– Száma sincsen, hány birkanyáját falt már föl pásztorostul, legutóbb pedig egy csapat határvadászt is, akiket a kifüstölésére küldtek.

– Fene rusnya egy dög, úgy beszél; nagyobb, mint egy csúrház, és hiába lövöldöznek rá, a nyílvevők lepatannak a páncéljáról.

A hír egészen felélénkítette az elkeseredett Bendét, egy csapásra visszatért tőle az életkedve.

– Gazdag hajadonokat is rabol? – érdeklődött csillogó szemekkel. – Nyilván gyönyörű szépeket?

– Húgomasszony ezt nem említette – tért ki a válasz elől Sanda herceg.

– Ellenben kétségkívül tüzet okád – sietett a segítségére Sonka primás.

– Akkor kincsei is vannak! – derült föl Bende arca.

A trónörökös erre szapora köhécselésbe kezdett, míg a mándrucvári érsek lesütött szemmel vizsgálgatta gondosan manikűrözött körmeit.

– Akárhogy is legyen, rokoni érzületünk ékes bizony-sága volna, ha megszabadítanánk Patakvéry sógort eme ádáz bestiától – hümmögte.

– És ne feledkezzünk meg arról sem, hogy így könnyebb lesz megnyerni őt közös ügyünknek, ha majd megindítjuk a hódító hadjáratot! – mutatott rá a bátyja.

Bende lovagnak nem kellett több biztatás. Szálas termete egész hosszában kihúzta magát, hogy csak úgy csőrömpölt rajta a fegyverderék.

– Tüstént menesszetek heroldokat sógor urunkhoz! – követelte bivalymély bődüléssel. – Majd én megmutatom ezeknek a nyámnnyila kordovánoknak, hogy kell elbánni az ilyen garázda szörnyekkel!

Mielőtt felkerekedett volna, tisztelettudóan atyja betegágyához járult, hogy áldását kérje lovagi vállalatára. XII. Bunda királynak többször el kellett magyarázni, egészen pontosan miről is van szó; mikor azonban végre megértette, büszke mosoly derengett föl fogatlan ajkain.

– A mi házunkon Isten áldása van... – motyogta nyálasan. – Asszonyaink csupa dicső fiat szülnek... Hősök, hitvédők, hódítók... Ahányan csak vagyunk, páratlan tehetséggel kegyelt minket az Úr...

Azzal ráncos kezét fia homlokára ejtette, majd visszacsülyedt a jótékony félönkívületbe.

Fivérei hét határra szóló pompával búcsúztatták Bendét, aztán feltűnés nélkül előkészítették az udvari gyászünnepelet, melynek hamaros szükségességét mindketten bizonyosra vették. Sonka primás még öccse arcmásának megfestésére is utasítást adott egy szerzetes képviselőnek, hogy ha majd a heroldok megérkeznek a szörnyű hírrel, legyen mit a jelképes koporsó fölé akasztani. Ezirányú teendőiket

elvégezvén, a testvérek visszatértek szokásos torzsalkodásukhoz, mely mint hajnalpír a harmatos pázsitot, aranyozta be a mándrucvári udvar mindennapjait.

Nehéz lenne szavakba önteni, a meglepetésnek minő erejével hatott rájuk, amikor Bende királyfi nem egészen egy holdforduló múlva fülig élő vigyorral belovagolt a palotába. Tizenkét kordován lovag kíserte, akik vérrevasra megfogadták, hogy tűzön-vízen át követik és nem hagyják el éltük fogytáig. A heroldok egy ménkű nagy levágott sárkányfőit vonszoltak utánuk saroglyán.

– Bátyámuraim, örök hálára köteleztetek! – üdvözölte őket Bende. – Hiába, be kell látnom, az én hamari természetem rossz tanácsadó! Minden pontosan úgy történt, ahogy megmondtátok. Eddig hasztalan törtem magam, egyetlen dálnok se érdemesített rá, hogy versbe szedje a nevem; de most már rólam énekelnek szerte a határvidéken! Patakvéry sógor a köszönetét küldi, és ezúton üzeni nektek, hogy ha bármiben szolgálatára lehet Kerekföldének, csak egy szavatokba kerül.

Sonka primás mukkanni sem bírt, csak hányta magára a szent jeleket hűdött döbbenetében; és bizony, Sanda hercegnek is beletelt egy kis időbe, míg szóra tudta igazítani a nyelvét.

– Öcsém... te megölted a sárkányt?

– Meg hát, a rusnya fajzadékát, bár előtte megpörkölte kicsit a sisakomat – intett Bende hanyagul a heroldok lova után kötött trófea felé. – Kincse ugyan nem nagyon volt, és embereket is csak azért rabolt, hogy legyen tartalékban némi elemózsiája; de azért nem panaszkodom, akadt köztük néhány helyre pásztorlányka. – Azzal elégedetten pödörített egyet a bajszán. – Ne legyünk telhetetlenek; elvégre nem élünk a lovagregék korában, igaz?

A mándrucvári hercegérsek, továbbra is a torkában rekedt szavakkal küszködve, elfúló hörgést hallatott. Az

érett férfiszerelem eltökélt híve lévén, mélységesen elítélte a zsenge korú hajadonokkal folytatott paráználkodást.

– Hogy haladnak a háborús előkészületek? – tudakolta Bende királyfi.

Sanda herceg zavartan a hajába túrt, ami már erősen ritkulásnak indulván, meglehetősen gyámoltalan gesztusra sikeredett. Aztán a nagy államférfiakra jellemző akaraterővel úrrá lett megrendülésén, könnyéken fogta öccsét, és behúzta az árkádsor árnyékába, távol a marcona kordován kíséretől.

– A legjobb úton vagyunk – súgta. – Persze fölmerültek bizonyos diplomáciai megfontolások...

– Ó, az a fránya politika! – fintorodott el Bende lovag. – Nem értek én ehhez, bátyámuram, hiába töröm magam; engem csak akkor hívjanak, ha verekedni kell!

– Hát éppen ez az! – kapott a szón Sanda, mint fuldokló a szalmaszálon. – Kerekföldre mindig is igyekezett egyenlő távolságot tartani a szomszédoktól. Most, hogy kegyelmed ilyen nagy szolgálatot tett Kordovániának – mi kerül a mérleg másik serpenyőjébe?

Bende tátott szájjal bámult rá, majd tanácstalanul megvakarta a füle tövét.

– Öcsémuramnak sürgetősen meg kell ölnie egy csalafisztáni sárkányt is, nehogy Törömmúzom sejk úgy érezze, a kordován sógorunknak kedvezünk az ő rovására – magyarázta Sanda herceg, szabad kezével kétségbeesetten integetve Sonka primásnak.

– Dundi hűgunk is levelet írt? – csodálkozott el Bende.

– Hát azt éppen nem, de rebesgetnek valami pletykát...

A kerekföldi korona örököse bizony nagy bajban lett volna, ha behatóbb felvilágosítással kell szolgálnia ebben a témában; szerencsére azonban Sonka primásnak időközben sikerült úgy-amennyire legyűrnie megrökönyödését,

és észbe vévén a segélykérő jelzéseket, kissé még réveteg léptekkel elindult testvérei felé.

– Hogy is volt az a szörnyű eset a minap a datolyaháti zárandokokkal, excellenciás uram? – támadta le Sanda herceg, amint hallótávolságon belül ért.

– Akiket megevett a homokféreg? – pislogott meglepetten az érsek. – Nos hát...

– Az is egy sárkányfajta, csak nem repül, hanem a földet túrja, mint a vakondok – magyarázta Sanda Bende lovagnak. – És Törözmúzom sógort fölöttébb aggasztja, hogy egy ilyen vérengző szörnyeteg garázdálkodik a birtokán.

– Már megbocsát bátyámuram, de Datolyahát nem a sógorunk birtoka! – tiltakozott Sonka primás. – Ami azt illeti...

– Hogyne, hogyne, éppen azért akarja megöletni a sárkányt, hogy az ott szállásoló törzsek az ő védelme alá helyezték magukat.

– Hiszen Datolyahát háromszáz mérföldre van az ő...

– A csalafi lovasoknak az nem távolság!

– Node egy árva szóval sem jelezte, hogy...

– A büszkesége nem engedi, hogy nyíltan kérjen segítséget!

– Már hogy jutna eszébe éppen tőlünk...? – Sonka primás végre észrevette, hogy Sanda herceg valósággal vi-csorog rá, és fülig vörösödve elhallgatott. – Khm... elnézésekemet kérem, drága fivéreim! Az a tűző nap az udvaron kicsit megسيمithatott...

Mindketten szorongva fordultak a legkisebb királyfi felé.

– Értem – bólintott Bende büszkén. – Ez politika.

S testvérei megkönnyebbült sóhaját hallván hozzátette: – Amint lemostam magamról az út porát, indulok.

Szavát be is váltotta, még a tiszteletére rendezett díszvacsorát sem várva be, csupán Bunda királynál tett rövid

látogatást, fiúi csókot lehelve a sípolón horkoló aggastyán kézfejére. Sanda herceg új heroldokat rendelt mellé, és – biztos, ami biztos alapon – Törözmúzom sejkhez is mentett kettőt. A kordován lovagok egyetlen panaszszó nélkül követték új urukat, előbb azonban némi útravalót vételeztek maguknak a konyhán, igen hamarvást letörve a jámbor kerekföldi kukták ellenkezését.

Estefelé, miután a személyzet elhelyezte a lenyúzott és kifőzött sárkánykoponyát a lovagterem főfalán, Sonka primás kissé szégyenkezve felkereste Sanda herceget.

– Lassan forgott az eszem, kedves bátyám; magam sem tudom, mi üthetett belém – szabadkozott. – Még szerencse, hogy te megmentetted a helyzetet.

– Sokat érünk vele, ha ezt a homoktúró ocsmányságot is legyilkolja nekünk! – sóhajtott csüggedten Sanda. – Te tudsz még valami alkalmas szörnyeteget a közelben?

– Őszinte sajnálatomra, nem. – A hercegek a zafírgyűrűjét babrálta. – Mondd csak, drága fivérem: tulajdonképpen kikkel vonult ki öcsémurunk a honvédő magánpartyáira?

– Hát... – Sanda herceg gondolkodóba esett. – A herтеленkedőbb udvari ifjakkal, javarészt. Bendő apród és Bunkó lovag volt a két főkolompos. Időnként néhány kalandvagyó gazdafi is hozzájuk csapódott, ha jól felöntöttek előtte a garatra. A legjobb napjaikon olyan húszan-huszonöten lehettek. Miért?

– Csak eszembe jutott az a zarándokmenet, amit megpálcáztattak hamisan éneklés miatt. A csalafi búcsújárókat legalább két tucat szablyadervis szokta kísérni. Veszélyes az út idáig, a sivatagon keresztül.

– Most hogy így említi excellenciád, a kordován határ-gárda beszerzői sem éppen közmondásos puhányok. Ha egyszer kifizették az árut, elég körülményes rábeszélni őket, hogy megváljanak tőle.

– Gondolja kegyelmed, hogy Bendő apród és Bunkó lovag képesek volnának erre? Esetleg a részeg gazdafiakkal megtámogatva?

– Nem – dünnyögte Sanda herceg. – Nem gondolom.

És a királyi testvérpár komor hallgatásba merült.

Másodjára már nem rendítette meg őket annyira édes-öccsük hazatérte. Bende királyfi kísérete egy tucat csalafi harcossal gyarapodott; szemük szúrósan villogott a sötétkék burnusz árnyékából, agársovány lovaik horkantva vicsorítottak a közelükbe merészkedőkre. A heroldok a tevefogatot felügyelték, amely az irdatlan, háromrét vagdalt féregfőt szállította.

– Van nekem érzésem a politikához, ha bátyámuraimék eligazítanak benne – sugárzott Bende lovag. – Hódoltattam egész Datolyahátat Törömmúzom sejk nevében. A sógor üdvözlét küldi, és rajtam keresztül üzeni, hogy ha Kerekföldének bármikor szüksége lenne a szabljájára, rendelkezék vele.

– Kegyes hozzánk a Mindenható! – rebegte Sonka prímás szederjes arccal.

– Valóban nagyszerű nap ez a mai! – értett egyet Sanda herceg a verítékét törölgetve.

Ezúttal Bende volt az, aki a lemálházás zűrzavarában félrevonta őt az árkádsor hűvösébe.

– Hogy áll a hadjárat ügye? – halkította le a hangját. – Megfújhatjuk már a harsonákat?

Sanda herceg lelki szeme előtt megjelent az ujjongó sokadalom, amely zászlókat és szalagokat lobogtatva tolongott végig Mándrucvár utcáin öccse mellett a palotakapukig. Ha hihet a hírszerzők jelentéseinek – márpedig mindig nagy súlyt helyezett ügynökei megbízhatóságára –, akkor ez így ment az országhatártól kezdve, ahol átvették a kíséretét a csalafisztáni rajongóktól. Mióta külhonban vitézkedett, Kerekfölde szorgos polgáraiból

mindennemű ellenérzés elpárolgott Bende lovag iránt. Szilárd meggyőződéssel hitték, hogy amíg egy ilyen hős dalia vezeti őket, a poklok egyesített hatalma sem vehet erőt rajtuk. Ha megtagadja a kérését, népfölkelés fog kitörni.

Sógor uraimék fegyveres támogatásával. Elvégre miért nehezményezné Törörmúzom sejk, ha hadat hirdetnek egy rivális csalafi trónkövetelő ellen?

És Sanda herceg még csak nem is uralkodó, pusztán a legidősebb a királyfiak közül. Mivel Sonka papi rendet visel, ha őt elsöpörné a népharag, Bende lépne elő örökössé.

– Nos, vannak még nehézségek, különösen a szállítmányozás körül – köszörülte meg a torkát. – Elég komoly nehézségek; másnak nem vallanám be, de előtted, öcsém-uram, nincs miért titkolóznom. Mindazonáltal ha te úgy látod jónak, kiadhatjuk a hadparancsot.

És bár a hite elég zsibbatag lábakon állott, e szavak kimondásakor néma fohászt indított útjára az ég felé.

Bende lovag azonban korántsem fogadta lelkesen az örömhírt. Inkább mintha kényelmetlenül érintette volna; lesütötte a szemét, és feszengve babrálta az övén a vereteket.

– Tudom, hogy ez testvérietlen galádság tőlem, bátyám-uram... Hiszen míg én odajártam Csalafisztánban, ti éjt nappallá téve munkálkodtatok... Kérlek, semmi esetre se érezd úgy, mintha cserben hagynálak benneteket, de... Szóval, nem lehetne mégis kicsit elnapolni a dolgot?

Van Isten! – ujjongott Sanda herceg repeső lélekkel, miközben szálfatermetű öccse úgy toporgott előtte, mint egy pironkodó szűzleány, és bűnbánó kutyaszemekkel pislogott le rá.

– Ugyanis az a helyzet, hogy mialatt hazafelé vonultam Datolyahátról, megkeresett néhány havasi manó. A Sörissza törzsből, akikkel kereskedünk. Egy nagyon

tekintélyes buzgur vezette őket; legalábbis azt hiszem, mert igen sok denevérfarkat viselt. – Zavartan megvakarta a füle tövét. – A mézgabányáik körül az utóbbi időben elszaporodtak a wyvernek. Sok bányászt megesznek, a maradék meg elszökdösik. És hiába adják el őket rab-szolgának, nem tanulnak belőle. Ha munkába állítanak egy új klánt, előbb-utóbb az is ugyanígy elkanászodik. – Tehetetlenül tárta szét a karját. – Mit csináljak, segítséget kértek tőlem! Ha elutasítom őket holmi háború miatt, csorba esne a lovagi híreimen! És talán politikailag is...

Sanda herceg fejedelmien megbocsátó mozdulattal fogta karon.

– Szót se többet, derék öcsémuram! – jelentette ki ünnepélyesen. – Helyesen cselekedtél, ahogy vérbeli lovaghoz illik. Ne tipródj te azon, hogy mennyit fáradozunk idehaza! Mi a história aprómunkásai vagyunk, Sonka bátyád meg én. Tesszük a dolgunkat, legjobb tehetségünk szerint, de minket sohasem fognak éljenző tömegek ünnepelni. A hírnév, a dicsőség nem nekünk való; meghúzódnak a háttérben, hogy támogassuk a magadfajta hősöket. Széljegyzetek leszünk csupán a történelemkönyv ama fejezetéhez, melynek a címsorában a te neved áll majd. És tudod mit, drága rokon? Csöppet sem bánjuk; sőt, büszkék vagyunk rá!

– Ó, bátyám! – fátyolosodott el Bende királyfi tekintete. – Mindig is éreztem, hogy szerető fivéreim vagytok; de ez a nagyszívűség, ez a nemes önzetlenség...! Engedd meg, hogy letérdeljek előtted!

– Megtiltom! – vont a össze szemöldökét szigorúan Sanda herceg. – Sose feledd: egy igazi lovag, ha tisztel is másokat, nem alázkodik meg senki előtt!

És gyorsan kitámogatta az udvarról meghatódott testvéröccsét, mielőtt a kíséretének is feltűnt volna hirtelen elérzékenyülése.

Másnap Bende királyfi híveivel és heroldjaival elvonult az északi havasok felé, a mándrucvári nép szívből jövő vivátozása közepette. Estefelé, mikor az utcákon már nagyjából elcsitult az ünnepi hangulat, Sanda herceg meglátogatta Sonka primást hivatali rezidenciáján. Testőreit hátrahagyta, csupán egy parókás titkos tanácsos tartott vele, hatalmas disznóbőr mappával a hóna alatt. Egészen az érseki magánlakosztály küszöbéig cipelte, ott a trónörökös átvette tőle, aztán belépett az ajtón és kulcsra zárta maga mögött.

– Utánanéztem ennek a Hatökrynek – mondta köszönés helyett a kandallója előtt pipázgató primásnak. – Tudod, aki kopját tört Bende öcsénkel, mert őrkapitány akart lenni nálunk. Talán jobban tettük volna, ha felfogadjuk. Többet érnénk vele, mint azzal a részeges vén kálózzal...

Sonka érsek kérdőn felvonta gyapjas szemöldökét.

– Tényleg kitették a szűrét a határgárdából. A jelek szerint rühell csatába menni, ami – köztünk legyen szólva – okos emberre vall. Tisztában van vele, hogy minden ütközet kockajáték a halállal, ahol a lovagi virtusnál többet számít a létszám meg a fegyelem. Ami viszont a fegyvertudását illeti... – Kiteregette a papirosokat az elefántcsont dohányzóasztalkára. – Tessék, excellenciás uram, ítéld meg magad! Hatvankilenc párviadal, mind komolyabb sérülés nélkül, ebből két vereség. Az egyik tizenhat esztendőskorában, a másik Bende ellen. A mi Hatökry barátunk húsz éven keresztül Alsó-Kordovánia legjobban fizetett törvényszéki bajvivója volt. Csak azért nem jöttem rá hamarabb, mert a becsületvesztése után minden hivatalos jegyzékből kihúzták a nevét.

A hercegprimás nem nézett bele a mappából előszedett iratokba. Puhán elcsücsörítette az ajkát, s kibocsátott rajta néhány lágyan formált, bodros füstkarikát, mintha

mindösszesen ennyi hozzáfűznivalója lenne a dologhoz. Aztán, mikor már-már gyolcsosra sűrűsödött rajtuk a csend, mégis megszólalt. A szavak ugyanolyan álmatag nyájassággal gomolyodtak ki szájából, mint a pipafüst.

– Ládd-e, fenséges fivérem, nekem erről atyánk beszéde jut eszembe, amikor áldását adta öcsémurunkra. Emlékszel? Hogy a mi házunkban, a Fönnvaló kegyéből, minden fiúsarj különleges tehetség. Persze – és ide lélegzetnyi szünetet akasztott – ez nem azt jelenti, hogy minden téren tehetséges.

– Ez kétségen fölül áll – helyeselt Sanda herceg. – Jőmagam például, ha megbocsát excellenciád, nemigen értek a szóködbe burkolt rébuszok megfejtéséhez.

Sonka primás sajnálkozó szusszantást hallatott.

– Nos, érdemdús atyánk talán nem nevezhető gazdálkodói lángelmének, azt azonban nem lehet elvitatni tőle, hogy Kerekfölde alapítása óta egyetlen uralkodót sem szeretett annyira a népe, mint őt. Te, nagyra becsült bátyámuram, korántsem találod meg velük ilyen jól a hangot; viszont ha sejtésem nem csal, kiválóan fogod kormányozni őket. Ami engem illet, én minden gyarlóságom dacára egész bátorságosan elpásztorlom a báránykáimat. Bende öcsénk pedig... – S itt bágyadtan emelintett egyet a vállán, a mondat végét függőben hagyva.

– Rettentő buta szegény, és ha engednénk háborúsdit játszani, végromlásba vinne minket; de született lovag – fejezte be helyette Sanda herceg.

Sonka primás szortyintott egyet a tajtékpipáján, majd vigyázva az asztallap széléhez ütögette a fejét, hogy jobban szeleljen.

– És mi következik ebből, felséges fivérem? – kérdezte. – Én a lélekpuhatoló vagyok, én már megtettem a magamét. Hogy mire jutunk vele, azt a tettek emberének kell megmondania.

– Tettek embere? Kedves... Mintha bizony én aprítanám kazalba azokat a szörnyfajzatokat! – fortyant fel Sanda herceg dühösen. Az érsek csak mosolygott rá a jó-ságos, kövér képével, míg el nem szállt a mérge. – Jó, jó, tudom! – legyintett végül beletörődve. – Én vagyok itt az, aki a döntéseket hozza. Megváltóm a mennyben, ha belegondolok, hány ostoba számár van, aki a fél szeméért nem adná, ha a helyemben lehetne!

– Bármikor cserélhet velük bátyámuram – javasolta Sonka primás az újult erőre kapó tajtékipa fedezékéből.

Sanda herceg vitriolos pillantással mérte végig a puha pamacsokban szétterülő füstfelhőt.

– Ha már ilyen bőkezű kegyelmed a jótanácsaival, én sem fogom szűken mérni a magaméit – mondta metszően éles hangon, mely semmi kétséget nem hagyott felőle, hogy is érti ő ezt a tanácsadást. – Először is előkerítjük ezt a Hatökry uraságot, akár a föld alól is, és megtesszük főhadvezérnek. Bende öcsénk lesz a legbuzgóbb pártolója, elvégre őt lekötik bokros lovagmunkái, és különben is rajong érte.

– Azt hittem, nem akarunk háborút – csodálkozott Sonka primás.

– Hát persze hogy nem! Épp ezért kell nekünk olyan hadvezér, aki bármit megtesz, hogy elkerülje! – bökött a pipafüstbe Sanda herceg. – Persze nem lesz filléres mulatság, hiszen Hatökryt kárpótolni kell, amiért annak idején elutasítottuk. – Nyomatékosan köszörintett egyet a torlán. – Bízom az egyház áldozatkészségében...

– A sörjovedelmekből egy huncut petákot sem! – horgadt fel karosszékében az érsek úr őkegyelmessége, hirtelen bámulatosan hasonlatossá válva egy haragvó hör-csőghöz.

– Hatökry az egyetlen, akivel esetleg féken tarthatjuk ifjú fivérünket, ha a fejünkre találna nőni – mutatott rá

higgadtan Sanda herceg. – Ő gyökértelen ember, nincsen szava ebben az országban, bárminő vitézül forgatja a kardot. Öcsémurunk ellenben... Belegondolt már excellenciád, mivégre üthet ki, ha valamelyik útján egy hagymázas népboldogító telebeszéli a fejét mindenféle felforgató eszmékkal, netán – amit a Mindenható ne adjon! – holmi eretnekségekkel?

– Esetleg szó lehet egy kivételes koncesszióról – vette fontolóra Sonka primás homlokráncolva. – De ha Hatökryt fogadjuk meg hadvezérnek, mi lesz a kalózzadmirálisunkkal? Elcsapjuk, csak úgy?

– Az rossz vért szülne – rázta a fejét Sanda herceg. – Holnap reggel kinevezzük nagykövetnek.

– Nagykövetnek? Hová?

– Természetesen a déltengerekre.

– És hogy küldjük el oda, az Isten szerelmére? Nekünk csak folyami bárkáink vannak!

– Majd bérelünk egy vitorlás daut valamelyik csalafi sejtől. Excellenciás öcsémnek, úgy is mint Csalafisztán apostoli felülvigyázójának, bizonyára nem jelentene hűsbavágó megterhelést...

– No de felséges herceg úr! Ami sok, az sok! – Sonka primás csattanva vágta a kandallópárkányra míves tájképipáját. – Egyszer s mindenkorra kikérem magamnak, hogy ilyen orcátlanul kutakodjék az anyaszentegyház kincstárában!

A trónörökös a dohányzóasztal fölé görnyedt, és fáradt mozdulatokkal a halántékát kezdte dörgölni.

– Nézd, szeretve tisztelt fivérem: én nem kívánok vitatkozni veled – mondta elgyötörtén. – Ha az eddig tapasztaltakból indulunk ki, akkor Bende öcsénk negyven napon belül újra itthon lesz. Egy csapat havasi denevérlóval, akik ölni-halni készek érte, meg egy szekérrakomány wyvernfejjel, aminek majd kereshetünk helyet

a lovagterem falán. Márpedig addig muszáj keríteni neki egy bajba jutott kalózvezért, akinek sürgetős lovagi segítségre van szüksége, mert a tengeri kigyók felfalják a portyázó hajóit, és nem tud elég békésen fosztogatni. Különben mehetünk háborúba, érted?

– Ó! – esett le Sonka prímás álla. – Ó! – Majd, ahogy a hallottak súlya a gyomráig zuhant, egész csendesen hozátette még: – Akkor hát mostantól ez lesz a sorsunk...?

– Ugyan már, nem kell mindjárt bakacsiban látni a világot! – legyintett Sanda herceg ingerülten. – A híre sokat fog segíteni; minél nagyobbra nő, annál többet. A manók is maguktól találtak rá, emlékszik excellenciád? – Fölnevetett, kurtán és kevés kedvvel. – Még az is meglehet, hogy tényleg császárt csinál belőlem, öcsémuramból meg pátriárkát, ahogy ígérte. Kitelik tőle, amilyen kötözni való bolond. – Csüggedten megrázta kopaszodó fejét. – Nem, drága rokon, engem nem ez nyomaszt.

– Akkor hát? – kérdezte Sonka prímás vékony hangon. Párnás ujjai bizonytalanul araszoltak a kandallópárkányon a tajtékpipa felé, melynek öblében utolsókat pislákkolt a szívatlan parázs.

Sanda herceg filozofikus belenyugvással révedt a lánogokba. A visszfény vörhenyes árnyakba öltöztette szikár vonásait.

– Tegnap, amikor lelkére beszéltem Bende öcsémnek, a történelem nagy könyvéről magyaráztam neki. Széljegyzetekről és címsorokról. – Felsóhajtott. – És az a legkínosabb az egészben, hogy igazam volt...

vége